

a hepehupás, a zsurolórongyot soha nem látott fekete téglapládión piszok és ételmaradékok letiporva. A helyiség háromnegyed részét egy iromba széles, padféle faalkotmány okkupálja. Ugy hívják: prices. Rajta egy halom szennyes rongy. Ezt meg úgy hívták valamikor: takaró. Az egyik ablak alatt, a pricesen egy töröttlábú szék áll, azon ujság. Megnézem. Az Est, aug. 2-iki száma. A rendőr megmagyarázza, hogy a legutolsó „vendég” ott ült a széken folyton és olvasott. Nem feküdt le éjjel se a pricesre.

— Tetszik tudni, szerkesztő ur, a férgék miatt, — magyarázta a rendőr.

Brrr!...

Most már kezdek jól látni mindent. A falon, a prices fejtámlája fölött (a „vankos” is fából van!) egy primitív babérkoszoru-rajznak nagy verzábetűkkel ezt olvasom: „Isten hozott!” Tehát e szomorú helynek a lakói még humorizálnak is. Igazi akasztófahumor!

Más nincs is a helyiségben. Csak a prices és a töröttlábú szék. Meg egy hordó, nem tudom én, minek. És a falakon mindenütt víz, penész és sötét piszok. És mindenütt büdösség, rettenetes szag... Végigfut a hideg a hátamon és már szédülök is kifelé. Szinte megkönnyebbülök, mikor a rendőr becsukja hátam mögött az ajtót és invitál, hogy nézzem meg, az ő őrszobájuk is szakasztott ilyen.

Ezen a helyen embereket tartanak fogva. Rettenetes! A szerencsétleneknek tehát nemcsak a szabadságukat veszik el, hanem az egészségüket is.

Mondják, hogy mostanában két sajnálatra-méltó lakója is volt ennek a barbár középkorra emlékeztető helynek. Egy szegény erdélyi zsidó üvegeslegényt vándorlása közben a rossz sorsa idehozott Lendvára. Nyomban megtették kémnek, elfogták, lezárták. Itt senyvedett tovább egy hétnél. Aztán alig ítéredett meg a börtön: új lakó érkezett, egy úri fiatalember, akinek az volt a pechéje, hogy valahol Újvidék táján látta az isten szép napját és hogy csakörtönyi tartózkodási helyéről átrándult hozzánk a menyasszonyát megnézni. Itt persze őt is megtették kémnek, az utcai népség diadalmas behemót-oridózása közben behurcolták a börtönbe, lecsukták és három napig a gyerekek és éjjel a korcsmákból hazatérő felnőttek azzal szórakoztak, hogy az ablakokon át szidalmazták, lekötökdétek és többször valószínű közöpsort zudítottak rája. Három nap múlva aztán kiderült az ártatlansága és kiengedték. Dehogy volt szegénynek kedve megkérdezni, hogy milyen joggon tartották fogva azon a borzasztó helyen?!

A tolvajokat, gyilkosokat, szóval a gazembereket a járásbírószágon modern, kényelmes helyiségekben őrzik; a „gyanasukat”, vagy a kisebb vétkeseket pedig a városházi börtön rothadó piszokjában senyvedtetik. Hol itt a humanizmus, amelyet korunkban annyit emlegetnek?!

Fent a vármegyénél működik valami börtönvizsgáló bizottság, vagy mi a szösz. Ennek egyik tagja minden évben lerándul Lendvára — vizsgálni. Ha nem találodás a kérdésen: mit vizsgál Lendván az az ur?!

(o.)

A háboru.

— A hét eseményei. —

Az eseményeket már nem lehet megállítani. Princip Gavriilo gyilkos golyója odalent a határon megszóllította a monarchia ágyúit. A szerb mellé hi pátrónusként odaállt Oroszország, mire megmozdult a mi szövetségünk, Németország is. A német mozgósításra Franciaország, az orosz szövetségese, szintén mozgósítással felelt, ugyszintén Anglia és Belgium is. Ezzel lehetetlenné lett téve a világháború elkerülése.

A hét fontosabb eseményeit itt adjuk:

Augusztus 2.: Vilmos német császár ultimátumot küldött Oroszországnak, melyben kijelentette, hogy azonnal mozgósít, ha Oroszország tizenkét órán belül nem szünteti be Monarchiaellenes hadikészülődéseit. Minthogy Oroszország részéről ez nem történt meg, Vilmos császár elrendelte az egész német haderő mozgósítását. — III. Lajos bajor király szintén elrendelte az általános mozgósítást s a bajor hadsereg parancsnokságát átadta Vilmos császárnak.

Japánból érkező hírek szerint az orosz készülődés óta Japán erősen készül Oroszország ellen.

Augusztus 3.: Németország megüzente a háborút Oroszországnak. Franciaország, Oroszország egyik szövetségese, erre elrendelte a francia haderő mozgósítását. — Nürnberg közelében francia aviatikusok bombákat dobtak le német területre.

Oroszország megkezdte a háborút Németország ellen. — Az oroszok fellobbantották Granica és Szakova között a vasuti hidat. — Svidern mellett két szakasz kozák betört Németországba s megtámadta a határőroket. — Az oroszok Eichenfried mellett támadást intéztek a vasuti hid ellen, de a németek visszaverték őket. Orosz részről több sebesülés történt. — Bilderswaitschenben a postahivatalt az oroszok elpusztították.

Augusztus 4.: Az Augsburg nevű német cirkáló bombáznit kezdte Libau orosz hadikikötőt. Libau kikötő kigyulladt.

A német Schluff-szorost a franciák megtámadták és a hadállásokat bombáznit kezdték. A németek visszaverték a támadást.

A Lublinite melletti német csapatok bevették az orosz Czenstochaut, Bendzint és Kalist. Mind a három fontos orosz vasuti állomás.

Olaszország elrendelte a részleges mozgósítást.

Augusztus 5.: Angolország megüzente Németországnak a háborút, mire a német nagykövet elhagyta Londont. Svájc pedig a mozgósítást rendelte el Németország ellen.

Königsbergi jelentés szerint a német csapatok az orosz Kibarty-t rohammal bevették. Az oroszok, foglyok háraahagyásával kelet felé vonultak. A német veszteség csekély.

Berlinből jelentik: Hír szerint az osztrák-orosz határon az összes orosz falvak lángban állanak.

A szerb helyőrségek állítólag már kiürítették Radovics és Malesovo városokat. Monasztirból jött utasok beszélik, hogy a szerb csapatok ebből a városból is kitarokodtak.

Augusztus 6.: A Földközi tengeren működő német flotta az algéri partokon a francia csapat-szállítmányok behajózási helyeit rommá lötte. A tüzelést a francia útegek viszonzták, de eredménytelenül.

Washingtonból jelentik, hogy Wilson elnök egy nyilatkozatban kijelentette, hogy az Unio minden körülmények között semleges marad.

Zimonyi jelentés szerint tüzérségünk a monitorok ágyúival négy órán át tüzelte a belgrádi várban elhelyezett útegekre, melyek nagy veszteséget szenvedtek.

Törökország Szerbia ellen megkezdte az általános mozgósítást. A szultán lelkes hangu proklamációjában hívta föl a hadfiakat kötelességeik teljesítésére.

Durazzóból jelentik: Issa Boljetinac vezetésével albán csapatok betörték Ujserbiába.

Augusztus 7.: Déléltől 9 órakor Kőrös nevű monitorunkat a szerbek hirtelen ágyuzni kezdték. Több lövés a monitort találta, de jelentékenyebb kárt nem tett benne. Szárazföldi tüzérségünk azonnal akcióba lépett és a szerb tüzelést csakhamar elhallgattatta.

Sebekó bécsi orosz nagykövet átvette utlevelét, gróf Szápary pétervári követünk pedig utasítást kapott, hogy hagyja el Pétervárt.

Párisban szentanunk állítása szerint forradalom tombol. Páris lakossága a háború miatt lázadásban tört ki. A katonaság egy része a polgárság pártjára állott és vele együtt küzd a kormányhú csapatok ellen. Az utcákon barrikádokat emelnek. A tömeg egy tábornokot megrohant és felakasztott. Páris utcáit holttestek borítják.

A bolgár népszövetség elnöke megjelent szófiai követünknel és kijelentette, hogy 10.000 harcdeztet macedon kész harcbanvonulni zászlóink alatt a szerbek ellen.

Augusztus 8.: A mai hivatalos lap közli, hogy pétervári nagykövetünk átadta az orosz külügyminiszternek Ausztria-Magyarország hadüzenetét. A hadüzenet Oroszország magatartását okolja a háború kitöréséért. — Ugyancsak ma közli a hivatalos lap a honvédség főparancsnokának hadiparancsát, amely szerint Ofelése a honvédséget is harcba szólítja.

Zimonyból jelentik: Tüzérségünk egész éjjel tüzel felvonuló szerb csapatokra, melyek végül kénytelenek voltak meghátrálni.

A behívott katonák országunkat, vagyónunkat, kulturánkat védik. Minden embernek kötelessége, hogy ebben a nehéz helyzetben a hazátvédő katonák hozzátartozóinak segítségére siessen!

Egy kalapért: három emberélet.

— Saját tudósítónktól. —

A topolcai járásban levő Balatonhenye községből szombatn délután két kocsi iparkodott a zánkai vasútállomás felé. A kocsin Herczegh Péter, a henyei lelkész és mintegy tizenöt legény ült, akiket a mozgósítási parancs berukkolásra szólított. Zánka községben az első kocsin ülő legények egyike leejtette a kalapját a földre s rákiabált az ott álló zánkai legényekre, hogy adják fel a kalapját. A lealázó parancsnak a legények nem tettek eleget, mire a henyeiek leugráltak a kocsiokról és a zánkai legényekre támadtak. A kisebbségben levő zánkaiak erre egy lakásba menekültek. Szabó Imre 35 éves zánkai aratómunkás, aki tanuja volt a veszekedésnek, lecsalaptani iparkodott a henyeiekkel. Székely Gábor henyei legény Szabó Imrét ezzel a kiáltással: „Ne papolj annyit!”, késével hábaszurta.

A szerencsétlen aratómunkás, akinek a hátába a kés nyolc centiméter mélységbe furódott, összeesett, mire a garázda legények a larmára összegyűlt zánkaikat kezdték terrorizálni. Az eszméletlen állapotban levő Szabó Imrét a zánkai református lelkész fia, Hetési Sándor orvostan-hallgató ápolás alá vette. Mikor ezt a henyeiek meglátták, kényszeríteni akarták Hetésit, hogy Szabót ne gyógykezelje. Hetési nem engedelmesskedett az embertelen parancsnak, mire őt is megtámadták. Hetési előkapta revolverét és támadói közé lött. Fülöp Lajos henyei legényt sziven találta a golyó. Azonnal meghalt.

A henyeiek egyrésze most felugrált a szekekre és elvágott. A másik csoport azonban a békíteni akaró Siffer Gyula zánkai bírót végighurcolta az utcán. A bíró helyzetét látva egy zánkai gazda, beszaladt a lakásába, kihozta onnan vadászfegyverét és a bírót fogva tartók közé lött. A golyó Szabó Sándor 27 éves zánkai legényt megölte. A henyeiket második emberük halála végre észterítette s most már eszeveszetten menekültek. Ideje is volt ennek, mert az időközben félrevert harangok kongására a földiken és kertekben dolgozó gazdák gazdasági eszközökkel és botokkal felszerelve tödültek a harc színhelyére.

Mire a legközelebbi csendőrőrösről a csendőrök megérkeztek, a garázda henyeiek a vonattal elutaztak. A nyomozás folyik ellenük.

Erőt, acélos bátorságot, kemény és férfias magatartást kell mindenkinek tanusítani. Mindnyájunknak gazdálkodnunk kell az energiáinkkal. Nem szabad fölváltanunk puha könnyekké. Egy nagy táborral kell egyesülnünk. Ma mindenkinek hőnek kell lenni.

HIREK.

A legádázabb ellenség

nem az, aki kivont karddal, száz halált köpő ágyúkkal, de nyílt csaták tüzeiben tör ellene. Az igazi ellenség, a legveszedelmesebb akkor támad meg bennünket, mikor minden karunk fegyverrel van elfoglalva és onnan támad, ahonnan a legkevésbé várjuk: belülről. Ezt az ellenséget *élelmiszerezsorának* nevezik. Mikor minden valamirevaló ember a vérét hullajtja idegen országok csaterein mindnyájunk közös, szent érdekeiért, akkor idebent, az ország területén akadnak emberek, akik az ország védelmét élvezik, akikért ép úgy véreznék katonáink, mint bárkiért és nem állják a nehéz, szomorú időket piszkos, üzleti érdekeik céljára kihasználni. Ők azok, akik lehetetlenné teszik a megélhetést az itthonmaradtak, a bevonult katonák hozzátartozói számára, mert rut önzésükkel olyan magasra csigázzák indokolatlanul is az élelmiszerek árát, hogy azt szegény ember nem fizetheti meg. Ezek az emberek főként kovácsolnak a közös szerencsétlenségéből és csak a haszonra gondolnak akkor is, amikor mások a legdrágább értéket, az életüket viszik a vásárra a hazáért. Hála a Gondviselőnek, Alsólendván eddig nem

igen van okunk panaszkodni. Néhány élelmeszer, mint pl. a cukor, liszt stb. ára emelkedett ugyan itt is, de ezt az áremelést a kereskedők szerint a megnehezült szállítás teszi indokolttá. Mi bízunk abban, hogy kereskedőink csakis végső szükségben emelik az árakat s hisszük, hogy nem lesz okunk a hatóságot az élelmiszerek árának megszabására kérni...

Tekintettel az általános mozgósításra, a nyomdákban is beállott változások folytán lapunk sem jelenhetik meg rendszeres terjedelmében. Kérjük olvasóink szives elnézését. E zivataros időkben a Haza több hasznát veszi a fegyverforgató vitézeknek, mint a tollforgatóknak.

— **Holnap jegyző-választás lesz.** A város házában rendszeresített új adóügyi jegyzői állásra Székely Emil főszolgabíró holnap, hétfő délutánra tüzte ki a választást, mely délelőtt 11 órákor kezdődik. Mint tudjuk, az állásra csak egy komoly, számbavehető jelölt van: Bodó István, az eddigi aljegyző. Bodót a katonai kötelezettsége távol tartja ugyan városunktól, ennek dacára a megválasztása egészen bizonyos.

— **Gyűjtés a katonák családtagjainak.** A bevonult tartalékos és népfelkelő katonák családtagjainak nálunk is gyűjtene. Az eddigi gyűjtés eredménye a következő:

- 500 koronát adott: Alsólendvai Takarékpénztár;
- 150 koronát: Alsólendvai-Videki Takarékpénztár;
- 100 koronát: Büchler Adolf, Marton Kálmán, Alsólendvai Izraelita Nőegylet;
- 50 koronát: Hungaria ernyőgyár, Fuss F. Nándor, Pollák Emil, Pollák József;
- 40 koronát: Isoó Ferenc;
- 20 koronát: Dr. Wallák Adolf, dr. Brünner József, Tomka Mihály, dr. Laubheimer Oszkár, Karabélyos Elek, dr. Chikó Sándor, Eppinger Samu, Ivanics György, Mady Pál, Kiss Dénes, Kotschy József;
- 10 koronát: Engel Lajos, Neubauer József, Vermes György, dr. Révai Lajos, Balkányi Ernő, dr. Strasser Armin, Brünner Béla, dr. Gefertl Elek, Koutnyek Ferenc;
- 6 koronát: Ascherl József;
- 5 koronát: Sándor Béla, Matyasovsky Vince, Arnstein Benő, Baranyay Béla, Schwarc Arnoldé, Grosz Mór, Schwarc Mórné, Freyer Lipót, Mohilla Rezső, Gombosi és Wendl cég, dr. Vitéz Gyula, Wortman Benő, Toplak János, Tivadar Ferenc, Plauder János, Hegedűs Sándor;
- 4 koronát: Teke Dénes, Blau Sándor;
- 3 koronát: Szántó Zsigmondné, Horvát Károlyné, Wolfsohn Henrik, Perkó Vendél, Weisz Lipót, Halász Manó, Bader Hermán, Reiter Ernő, dr. Rudolf Antal, Keszler Zsigmond, Bartos Mór;
- 2 koronát: Özv. Matuss Lajosné, Poppel Lajos, Titler Antal, özv. Schwarc Samuné, Spitzer Hermán, Klein David, Dolgos Mihály, Sziráky István, Schwarc Jakab, Bizzar István, Weinstingl Jakab, Ihrig Vilmos, Weisz Zsigmond, Weisz Samu, Góncz Gábor, Simonka János, Fényes Vilmos, özv. ill. Gállits Tamásné, Schön Jenő, Floch Antal, Levacsics Ferenc;
- 1 kor. 50 fillért: Ferber József, Elefand David;
- 1 kor. 20 fillért: Gerics János;
- 1 koronát: Hoffmann Samu, Vlay István, Rudas Sándor, Beck Miksa, Mayer Odón, Pojbics Károly, Rosás János, Waltersdorfer Henrik, Sporny Sándor, Teke Sándor, Beck Hugó, Waltersdorfer József, özv. Szalayváry Bódogné, Mosonyi Gyula, Teichmann Henrik, Bogárn Elek, Fülöp Józsefné, özv. Dohrné, Kaufmann József, Gazdag Mihályné, Fuchs János, Deutsch Jánosné, Lélek Imre, Kaiser Lipót, Tóth József, N. N.;
- 80 fillért: Szántó József;
- 50 fillért: Herrnfeld David, Wilcsek Frigyes;
- 40 fillért: Ehrenreich Jánosné, Beck Oszkár, Vörös Mihályné, Dervarics József;
- 20 fillért: Kalinecz Róza, Mihálics Ferenc.

Az eddigi gyűjtés összege 1705 korona.

A legkisebb összeget is szívesen fogadják a városházán. Adományokat hozzánk is lehet küldeni, mi lapunkban nyugtázzuk s rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Népszerű bizottság alakult.** Folyó hó 3-án a bevonult katonák családtagjainak segélyezése érdekében gyűlés volt a városházán. A gyűlésen megalakították az u. n. jóléti bizottságot, mely a segélyezést és az ezzel járó teendőket fogja végezni. A bizottság tagjai lettek a következők: Fuss F. Nándor, Grassanovits Ottó, Toma János, dr. Józsa FABIÁN, dr. Brünner József, dr. Rudolf Antal, Pollák Emil, Teke Dénes, Strausz Flórián, Gazdag János, Fehér Miklós és Szerencs István. — A bizottság felhívja a bevonult katonák segélyre szorult családtagjait, hogy ma, vasárnap és a következő napokon a városházán jelentkezzenek.

— **Két koronás papírpénzek lesznek.** Az osztrák-magyar jegybank azzal az eszmével foglalkozik, hogy kétkoronás bankjegyeket bocsájt ki. A kétkoronás papírpénzeket állítólag már legközelebb forgalomba fogják hozni.

A hadakozók ereje.

Hantos Elemér országgy. képviselőnek „A monarchia pénzügyi harcokérszüksége” című munkájából való ez az érdekes statisztikai kép, mely az 1913. évi adatok alapján készült:

	Hármas-szövetség:		
	békében	háboruban	tengerész
Ausztria-Magyarország (lakossága 51,390.300)	429.741	2,860.000	18.000
Német birodalom (l. 64,926.000)	668.838	3,613.769	72.889
Olaszország (l. 43,686.000)	436.000	1,235.000	32.550
Összesen	1,534.579	7,708.769	123.439
Hármas entente:			
Oroszország (lakossága 166,163.000)	1.343.100	2,400.000	47.000
Franciaország (l. 39,600.000)	593.508	2,800.000	58.205
Anglia (l. 45,362.000)	250.000	400.000	136.461
Összesen	2,186.608	5,600.000	241.666

Mint látjuk, a hármasszövetség katonai ereje békében kisebb a hármis entente erejénél, de a hármis entente háború esetén az európai harctereken kevesebb katonát tud mozgósítani és így a hármasszövetség fölénye kétségtelen.

— **Kirendelés.** A háborús állapotok miatt a helybeli főszolgabírói hivatalban annyira megszorodott a munka, hogy Székely Emil főszolgabíró a vármegyétől kisegítő munkaerőt volt kénytelen kérni. Az alispán méltányolta a kérést s dr. Kadák Pál zalaegerszegi árvászeki ülnököt küldte ki ideiglenes szolgálatra.

— **Új állami tanítók.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Küronya István csömödi közszéki elemi iskolai tanítót a nemesollói és Filó Balázs alsóbesztercei (alsólendvai járás) r. k. iskolai tanítót a marokréti állami elemi iskolához kinevezte.

— **Mindent a hazáért.** A honfiai áldozatkészségnek szép példáját látjuk abban, hogy a helybeli pénzügyőri szakasz két derék tagja, Benkő József 19 éves és Bojtás István 18 éves vigyázók, a mai sulyos helyzetbe való tekintettel eddigi szolgálatukról lemondottak és a haza védelmére önként jelentkezve, felajánlották szolgálatukat.

— **Befejezték a piaci kut furását.** A piactéri kutat a város újra furattá. Százaz időjárásban ugyanis a kut vize kiapadt. Fischl István kufuró, a munka vállalkozója, több heti munka után a múlt héten befejezte a mélyítést. A kut mélysége most 62 méter. Fischl a kész munkát legközelebb átadja a városnak.

— **A kincses autómobilok.** A múlt héten alarmirozták a helybeli csendőrörsöt. Bécsben ugyanis az a hír terjedt el, hogy tíz autó számmillió, mások szerint ezermillió frank aranyat visz Oroszországba Magyarországon át. Táviratilag értesítették azonnal az összes csendőrösöket és helyőrségeket, hogy tartózkodassák föl az autót. Az alsólendvai utakat is csendőrök, katonák és pénzügyőrök tartották több napon át megszállva. Tegnapelőtt aztán mindenünnen elvezényelték az öröket. Az intézkedésre az szolgálatot okot, hogy — mint a tegnapi fővárosi lapok írják — a tizenkét kincszállító autót Esztergom közeleiben nagy küzdelem után sikerült elfogni. A soffőröket és az autókban ülő áruhás orosz és francia katonatisztek az autómobilokkal együtt Esztergomba vitték. Valamennyi autó arannyal van terhelve, amelynek értéke meghaladja a harminc millió frankot. — A napokban az a hír terjedt el városunkban, hogy Bakon a zalaegerszegi huszárok elfogtak egyet a kincszállító autók közül. Ez a hír még nem lett megerősítve.

— **Ellenséges repülőgépek közelednek.** Az alsólendvai hatóságok tegnap és tegnapelőtt táviratokat kaptak, hogy Franciaországból több repülőgép indult el Ausztria-Magyarország felé azzal a céllal, hogy a vasúti vonalakat és távirátvezetéseket bombákkal elpusztítsák. Tegnap már azt adta hírül egy távirat, hogy két ilyen repülőgépet a Bécs melletti Bad-Gastein fölött láttak pénteken elrepülni.

— **Újból megnyílik a leánypolgári.** A helybeli leánypolgári (magán) iskola iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a vezetőség elhatározta, hogy szeptemberben újból megnyitja az iskolát. Azok a szülők, akik leányait az iskolába felvétetni akarják, jelentkezzenek Hadrovics Elek körjegyzőnél, aki egyttal a bővebb felvilágosítást is megadja.

— **Gróf Mikes János pásztorlevele.** A szombathelyegyházmegyei püspök, gróf Mikes János a háború alkalmával pásztorlevelet intézett a papsághoz. A pásztorlevél így szól:

— Minden áldozatot önzetlen lelkesedéssel meghozunk szeretet hazánk dicsőségeért!... Bizalom Istben! O, aki nemzetünket annyi megpróbáltatások között átvette a második ezredévbe, most is oltalmazni fog bennünket, hadsergünknek dicsőséget s győzelmet fog adni és öröködni fog nemzetségünk minden egyes fia fölött, akit a szent kötelesség teljesítése hívott a harcmezőre. Amíg csak egy dicsőséges békekötés a jelen nehéz időknek véget nem vet, addig ne szűnjünk meg Istent ostromolni: áldd meg Isten királyunkat, oltalmazd Hazánkat, juttasd diadaira hadseregünket!

— **Mit szabad? Mit nem szabad?** Freyer Fülöp alsólendvai kereskedő kérdést intézett a soproni kereskedelmi és iparkamarához, hogy: „az inas betegsegélyezési járuléknak fizetési kötelezettsége kit terhel?” A kamara 2261. sz. alatt a következő véleményt küldte: „A tanonc után esedékes betegsegélyezési járulékot a munkaadó egészen a sajátjából tartozik fizetni, kivéve azt az esetet, amikor a munkaadó már a tanoncszerződésben kiköti, hogy a járulékot fele részben a tanonc szülei fizessék. Ha ily szerződéses megállapodás nem történt, a munkaadó a járulékok fele részben való megtérítését a szülőktől nem követelheti.”

— **Milyen idő várható?** A háború sikere szempontjából igen fontos az időjárás. Sirius jólása szerint augusztusban az időjárás elég kedvezőnek ígérkezik. Több napjaiban tulnyomóan száraz és igen meleg időjárásra van kilátásunk. Csak itt-ott ígérkeznek zivataros esők 8., 9., 12., 16., 17., 21., 22. és 26-án. Helyenkint át fog vonulni viharos szél is. A kritikus idő Európa több részében át fog vonulni és hazánkat is érinteni fogja. Az erősebb vihar 8., 17. és 21-ére ígérkezik.

— **A háború örültje.** Varga Imre csabrendeki gazdaember a napokban hírtelen megörült. Kaszáját kiengesztette s magasan villogtatva elszaladt vele Németh János plebánoshoz, akit arra kért, hogy gyóntassa meg, mert azután a szerbek elien megy, hogy őket kaszájával megkeresztelje, mert ő a kismám papja. A plebános csendőröket hívott, akik őrizetbe vették a közveszélyes insurgenst.

— **Hogy segélyezi az állam a behívottak hozzátartozóit?** Segélyezésre a behívottak családjának következő tagjai bírnak igényvel: a behívott törvényes neje, fiu- és leánygyermekei s unokái, ha azoknak más gyámoltója nincsen; apja, anyja, nagypapja, nagynyája, ha béke idejében a behívott tartotta el őket; apósa, anyósa; végül testvérei, ha ezeket is egészben vagy részben a behívott tartotta el és ez hitetlen igazolható. A segély az erre jogosított minden egyes családtag részére fejenként jár. — A segélyezés összege különböző. Minden egyes városban annyi, illetve akkora, amennyi az illető helységben katonai átvonulási élelmezési illeték fejében meg béke idejében egy-egy napra megállapított. Budapest jelenleg a katonai átvonulási élelmezési illeték fejenként és naponként 78 fillérben van megállapítva. Eszerint a behívott felesége és minden 8 évnél idősebb gyermeke fejenként és

naponként 78 fillér állami segítségben részesül. Nyolc évesnél fiatalabb családtag részére a személyenként meghatározott segélyezésnek csak a fele jár. Ha a segélyezett családjának saját lakóháza, vagy ingyen lakása nincs, lakásilleték is jár neki és pedig az ellátási illeték fele, de nem személyenként, hanem családonként.

— **Hány ember egy század?** A hadsereg reformja mostanában sok változást eredményezett. Így például a közös hadsereg gyalogos és vadászcsapatainak létszámában július 1-én lépett életbe az újonnan megállapított rendes létszám. Az újonnan rendszeresített és megállapított létszáma tehát egy századnak ezental: 1 százados, 3 alantás tiszt, 1 zászlós, 1 tőrzsörmester, 1 őrmester, 1 számvevőaltiszt, 3 szakaszvezető, 6 tizedes, 6 őrsvezető, 70 gyalogos, 1 kúrtois, 1 dobos, 4 tisztiszolga, tehát összesen 5 tiszt és 94 ember.

— **A „NYUGAT.”** Ignotus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelent szepirodalmi folyóirat f. hó 1-ei (15-ik) száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Ignotus: A háború; Balázs Béla: Oh fájó Zitareh (vers); Halász Imre: A közigazgatási eszmék fejlődése Magyarországon; Laczkó Géza: Az ó torony (novella); Elek Artur: Az olasz művészetről; Móricz Zsigmond: Jó szerencsét! (Regény 8. folytat.) Nagy Endre: Rasud pasa heramilija; Ady Endre: Versek; Ferenczy Valér: Aktanulmány; Felvinczi Takács Zoltán: Ferenczy Valér; Halász Imre: Rákóczi után Thököly; Bálint Aladár: Mereskovszki; Leonardó da Vinci; Móricz Zsigmond: Inter arma.

A „Nyugat,” amely minden hó 1-én és 16-án jelenik meg, egy évre 24 K, félévre 12 kor., egyes szám 1 K 20 fill. Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Elek Artur, Halász Imre, Kaffka Margit, Laczkó Géza, Móricz Zsigmond, Osvát Ernő és Schöplín Aladár. A „Nyugat”-ból mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, IX., Lónyay-utca 18.

— **Nyakát szegte.** Gabonát hordott a multi héten Faragó György gazdálkodó. Mikor a kivezetve akarta a kocsiról lehányi, egyensúlyát veszítve fejfel lefelé bukott a kocsiról s nyakát szegve szörnyen halt.

— **A bolgár kertész halála.** Krisztu Jurdan bolgár kertész Nagykanizsán a Principális-kanálisban halászott, miközben epilepsziás rohamában a vízbe zuhant. Mire kihúzták, már meghalt.

A szerb harcterről.

— Távirat. —

Zimony, augusztus 8. A határon általában nyugalom uralkodik. Csapataink még nem kaptak parancsot a benyomulásra. Belgrád körül és a Drina mentén csupán kisebb csatározások folynak. A szerb tüzérség újabban beszüntette a működést. Katonáink nagyszerű hangulatban várják a parancsot. Az élelmezés és az ellátás teljesen kifogástalan. Ma reggel egy kisebb szerb csapatot foglyul ejtett a kaposvári bakák egy százada. Csupa kiehézett, lerongyolt külsejű ember volt, akik möhön estek az eléjük tett elédelenek. Azt beszélik, hogy Szerbiában rettenetes a nyomor és a lehangothság. A katonák százával szökődönsnek ki emiatt a határon.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepítő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való föltülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Gyűjeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertárolatokban stb. 40-14

Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus.) Kitűnő szer női kezek gondozására.

Előnyös

butorvásárlást ajánl
Székely Vilmos

:: butortelepe ::

(volt Fialovits-féle üzlet)

Nagykanizsa, Főut 8. sz.

(Bazár-épület.) 52-19

Nagy választék: háló, ebédlő, szalon uri szobákban, vas- és rézbutorokban, saját készítményű angol bőr- és bármilyen kárpitos munkákban.

Modern hálószobák toilettel

400 koronától! fejjebb!

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

SZÉKELY VILMOS

Nagykanizsa.

NYOMTATVÁNYOKAT

izléses és modern KÖNYVKÖTÉSZET!
kivitelben jutányos
ár mellett állít elő

BALKÁNYI ERNŐ

:: Könyvnyomdája ::
ALSÓLENDVA, Főut.
KÖNYVKÖTÉSZET! - Telefon 13. szám. -

Hirdetések jutányosan felvételnek e lap kiadóhivatalában

Szőlősgazdák, gyümölcsstermelők és állattenyésztők figyelmébe!

A „KAMARA” Gazdák Szövetkezetének (Budapest, Akácfa-utca 4.) sikerült megszereznie a világhírű Mac Douglai Bros. Ltd., Manchester (Angolország) mezőgazdasági vegyszert gyár készítményeinek elárutási jogát Magyarországi területére.

Ez az egyetlen gyár, amely egészen méregmentes és mégis feltétlenül biztos hatású védekező, illetve permetező szereket készít.

Nevezett gyárnak egyik korszakalkotó találmánya a szőlőtermelési terén

szőlőmoly (Cochilis ambigua)

ellen való biztos védekezés módjának feltalálása.

A szőlő ezen legnagyobb ellenségét a

„KATAKILLA”

nevű szerrel irthatja ki. A „Katakilla” por arzén-, réz- és nikotinmentes. Teljes biztossággal elpusztítja a szőlőmolyt, vérteteket, levéltetveket, aphidákat, hernyókat, atkákat stb. **anélkül, hogy a növénynek ártana.** Alkalmazása a lehető legegyszerűbb. Hűg vízzel keverve, használatra kész.

E csodás szernek kilója, amely 250 liter permetező ad, 4 korona 50 fillér.

A Mac Douglai Bros. Ltd. egy másik szere a „POL MAC” egy méregmentes állatmosópor, amely hűg vízben oldva, használatra kész és összes a juhokon, kecskéken, marhákon, lovakon, kutyákon stb. előforduló élőskedőket, mint a rühöket, tarlósmórt, tetveket, kullancsokat, bolhákat stb. azonnal elpusztítja.

Egy kilo mosópor ára, amely 110 liter oldatot ad, 3 korona 60 fillér.

Fenti szereket a nérvadói tudományos és hivatalos közegek kipróbálták és melegen ajánlották.

Bővebb felvilágosítással szolgál és kívánatra kimerítő ismertetést küld 16-15

TOPLAK JÁNOS, ALSÓLENDVA

a „Katakilla” és „Pol Mac” egyedárutója.

Megjelent

a szerb háboru térképe

s kapható

Balkányi Ernőnél Alsólendva.

ÁRA 80 FILLÉR.

Alkalmi ajándékok!

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb
**zsebórák, láncok, arany és ezüst ékszerek,
China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb.**

legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók

Mayer Ödön órás és ékszerésznel
ALSÓLENDVA, Főutca.

Nagy raktár fali- és álló-órákban, valamint látszerészeti cikkekben, időmérőkben stb. Javítások szakszerűen végeztenek!

Nagy választék jó minőségű és izléses butorokban.

Teljes lakberendezések!

OLCSÓ ÁRAK! 52-17

Előzékeny pontos kiszolgálás.

Somogyi Ede

≡ kárpitos butorraktára ≡

Nagykanizsa, Városház-palota.

Saját készítményű ANGOL BŐRBUTOROK.

Függönyök. Szőnyegek.

Iparművészeti tárgyak.

SAJÁT ASZTALOSMŰHELY!